

Medlemsblad från Svensk Optikerförening
– din yrkes- och fackförening

Brännpunkt

●●● Nr 4 – December 2010

Nyhetsbladet Brännpunkt ges ut av Svensk Optikerförening till alla medlemmar i föreningen.

Svensk Optikerförening är en förening inom Sacoförbundet SRAT.

Svensk Optikerförening

c/o SRAT
Box 1419
111 84 Stockholm

Telefon 08-442 44 60

Fax 08-442 44 80

E-post kansli@srat.se

Hemsida www.srat.se

Ordförande Svensk Optikerförening

Carina Lönnkvist
Mobil 070-393 07 39
carinalonkvist@hotmail.com

Ombudsmän SRAT

Anders Berndt
08-442 44 70
anders.berndt@srat.se

Anna Ericsson
08-442 44 61
anna.ericsson@srat.se

Styrelsens kontaktuppgifter finns på srat.se

En del av Saco

Ordförande har ordet

Då är det åter dags för en reflektion . Har just deltagit i Saco Studentmässa i Stockholm och inser hur lite man vet om sin framtid. Är det bara tur som leder oss in på vår yrkesväg?

Många av de som besökte vår monter visste exakt vad de var intresserade av, men de flesta var som stora frågetecken. Några ville BARA tjäna pengar. Andra starta företag men inom vad hade de ingen aning om. Det var tunt med optikerintressenter, vårt yrke har nog inte så stor glamorfaktor och det kan ju vara bra för då vet man ju vad man ger sig in i. Det var två roliga dagar och jag lärde mig en hel del av och om besökarna.

Inom vårt yrke så händer det just nu saker, kontaktlinsmarknaden släpps fri och optikerföreskriften revideras, läs mer om detta i separat artikel. Ingen har koll på om detta blir bra eller dåligt ännu, vi får bara åka med och vänta och se. Det som är viktigt tror jag, är att fortsätta att uppmana våra kunder att göra KL-koll för att säkerställa ögonens välmående.

När detta publiceras så har vi haft ett optikermingel i Stockholm, och jag hoppas att det var trevligt! Nästa anhalt är Malmö den 22 februari 2011 (se separat notis). Vi kommer att skicka inbjudan till de medlemmar som har e-postadress registrerad. Anmäl din e-post du också!

Vi vill nu ha hjälp att fixa en träff i Göteborg och en i norra Sverige. Så om någon känner att den vill hjälpa till att hitta lokal och komma på en föreläsare kan skicka e-post till mig: carinalonkvist@hotmail.com

Är du intresserad av styrelsearbete är du välkommen att höra av dig till någon av oss i styrelsen, kontaktuppgifter finns på srat.se

Jag hoppas alla får en helt underbar jul o nyårshelg!

Carina Lönnkvist

Missa inte medlemsutskick!

Anmäl din e-postadress på MIN SIDA på www.srat.se

God Jul och Gott Nytt År tillönskas alla medlemmar och läsare

FRÅGA: Jag har jobbat i nästan ett år nu och varken fått anställningsavtal eller lönespecifikationer. Det känns lite osäkert. Kan jag kräva att få det från min chef?

SVAR: Det finns faktiskt ingen skyldighet enligt lag att upprätta ett anställningsavtal skriftligt. Om det var så skulle du inte ha någon giltig anställning förrän du fått ett avtal att skriva under. Däremot är det starkt rekommenderat att ett avtal upprättas så det inte blir risk för otydligheter vad som överenskommit muntligt. Vad som däremot är en skyldighet för arbetsgivaren är att inom en månad ge skriftlig information om det som är av väsentlig betydelse för avtalet. Det är exempelvis vem som är arbetsgivare, vad man är anställd som, anställningsform, kollektivavtal, vilken begynnelselönen man har etc. Det kan du kräva.

Gällande lönespecifikation så finns inte heller det lagstadgat, men det tillhör god sed på arbetsmarknaden att man får det i samband med löneutbetalning. För arbetsgivaren är det angeläget att informera om vad lönesumman grundar sig på. Då ger det den anställde en möjlighet att direkt ta upp om något inte stämmer istället för att

behöva diskutera mycket gamla löner. För den anställde är det dessutom viktigt att kunna kontrollera att arbetsgivaren redovisat preliminärskatteavdraget. Om detta inte dragits kan den anställde bli skyldig att betala skatt i efterhand.

Förändringar i arbetstidsregler

I det kollektivavtal vi tecknat för kontaktlinsoptiker finns det vissa förändringar mot tidigare. Det innebär att det nu är en skillnad i regelverk beroende på öppettider. För de butiker som har sjudagarsöppet är ordinarie arbetstid för heltidsanställd 38 timmar och 15 minuter i genomsnitt per vecka. Helgdagar och helgdagsaftnar är då borträknade.

För de butiker som har öppet färre än 7 dagar är ordinarie arbetstid 40 timmar per vecka i genomsnitt. Då helgdagar infaller på annan dag än söndag reduceras arbetstiden med åtta timmar och då nationaldagen infaller på söndag reduceras den med ytterligare åtta timmar. Helgafton reduceras med två timmar per afton. Detta gäller även de som jobbar på "fast" arbetsvecka exempelvis måndag till fredag.

Innan schemat fastställs ska det överläggas med dig och ska därefter enligt grundregeln meddelas en månad i förväg. Årsarbetstiden för 2011 är 2004 timmar.

*Anders Berndt,
ombudsman*

GLASKLART – FRÅGESPALT

Har du några frågor som du vill ha svar på hör av dig till:

Anders Berndt

anders.berndt@srat.se

08-442 44 70

Ny i styrelsen!

Jag heter Daniela Hallgren och jag har jobbat inom Synoptik i över 10 år.

Under tiden har jag utbildat mig till optiker och sedan 2006 jobbar jag som leg. optiker.

Jag har även kontaktlinsbehörighet och har tagit examen i arbetsmedicin, numera kallad synergonomi.

Jag vill utvecklas och inspirera, påverka och engagera och samtidigt lyfta fram det positiva i vårt yrke.

Genom en öppen dialog med kollegor och som styrelsemedlem i optikerföreningen har jag givande förutsättningar.

Daniela Hallgren

Optikermingel och föreläsning i Malmö

Tid: 22 februari 2011, kl. 18-ca 21.30
Plats: Hotell Elite Residens

Föreläsning av Peter Karvik om kontaktlinser i framtiden, ombudsman Anders Berndt från SRAT och någon från styrelsen medverkar också.

Inbjudan skickas per e-post.
Läs mer i kalendariet på srat.se

Ny ombudsman för Svensk Optikerförening

Jag heter Anders Berndt och ersätter Linda Lekander som ombudsman för Svensk Optikerförening under hennes föräldradighet. Jag kommer närmast från Unionen där jag också jobbade som ombudsman och jag ser fram emot att nu jobba vidare med avtalen och medlemmarna här i föreningen.

Som tidigare finns även Anna Ericsson att kontakta och våra kontaktuppgifter finner du i vänsterspalten.

Anders Berndt

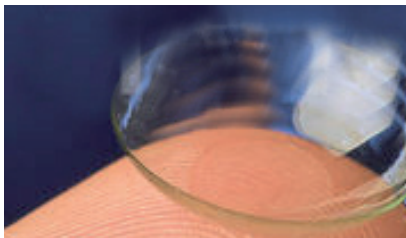
Har du haft ditt lönesamtal?

I förra numret av Brännpunkt beskrev Linda Lekander det nya löneavtalet för kontaktlinsoptiker där utgångspunkten är ett lönesättande samtal mellan chef och medarbetare. Det samtalet ska bland annat behandla mål, resultat och koppling till lön och den nya lönen sätts utifrån avtalets kriterier i dialog mellan chef och medarbetare. Det är ni som vet hur detta fungerar i praktiken och för att kunna utveckla och förbättra tillämpningen i dialog med Svensk Handel behöver vi era kommentarer. Hör gärna av er och berätta!

*Anders Berndt,
ombudsman*

Nya regler från nyår

Kontaktlinseförsäljningen

Nya bestämmelser rörande kontaktlinser börjar gälla efter nyår. Den nya lagen innebär att receptkravet försvinner vid köp

av kontaktlinser, även i butik. Det blir också fritt fram för alla att sälja kontaktlinser.

Socialstyrelsen ska se över Optikerföreskriften så att det inte uppstår en konflikt mellan den nya lagen och de föreskrifter vi optiker fram till nu arbetat efter.

Socialstyrelsen har även fått i uppdrag att belysa eventuella konsekvenser av regeländringen. Uppdraget ska redovisas för Socialdepartementet senast 30 september 2012.

Det är nu upp till varje kedja/enskild butik hur man väljer att förhålla sig till de nya reglerna. Det lär väl ta lite tid för omställning och utarbetande av nya policies.

Nedan kan du läsa ett utdrag från en skrivelse från Socialdepartementet. Det är svar på frågor från Optikerförbundet som förtydligar hur lagändringen ska tolkas.

Lena Andersson

Utdrag ur brev från Socialdepartementet till Optikerförbundet angående frågor om kontaktlinser m.m.

Med anledning av de frågor som togs upp vid vårt möte om kontaktlinser den 21 september 2010 samt ert brev daterat den 14 oktober 2010 återkommer jag med svar på era frågor.

När det gäller frågan om tolkning av lagen är beskedet från Socialstyrelsen att man avser att upphäva den reglering som handlar om att legitimerade optiker endast får tillhandahålla kontaktlinser om recept eller anvisningar är högst tolv månader och som återfinns i Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd; Legitimerade optikers arbetsuppgifter inom hälso- och sjukvården, SOSFS 1995:4. Regleringen upphör per den 1 januari 2011. Det innebär alltså att försäljning av kontaktlinser blir fri för alla marknadsaktörer och att ingen kontroll av giltig ordination krävs vid försäljning till konsument.

När det gäller frågan om beslutsunderlaget för lagändringen anser Socialdepartementet att underlaget är tillräckligt ändamålsenligt.

Socialstyrelsen fick i 2006 års regleringsbrev i uppdrag av regeringen att utreda om de dåvarande reglerna om behörighet att utföra synundersökning och tillhandahålla synhjälpmedel och att föreskriva eller tillhandahålla kontaktlinser var ändamålsenliga och tillräckliga.

Socialstyrelsens rapport "Synundersökning och synhjälpmedel Optikers arbetsuppgifter" färdigställdes i december 2006 av medicinalråd och leg läkare Claes Tollin. Under arbetet med rapporten skickade Socialstyrelsen ut en samman-

ställning av bl.a. optikers arbetsuppgifter inom hälso- och sjukvården samt ett antal frågor på remiss till följande instanser: Högskolan i Kalmar, Högskoleverket, Karolinska Institutet, Konkurrensverket, Konsumentverket, Kontaktlinseföreningen, Läkarförbundet, Läkemedelsverket, Optikerbranschen Setno, Optikerförbundet, SACO (SRAT), Sv. Läkaresällskapet, Stockholm, Sveriges kommuner och landsting, Vägverket, Socialstyrelsen internt och Vetenskapliga råden ögonsjukdomar och optometri.

I den nämnda sammanställningen från Socialstyrelsen uppgavs bl.a. att uppgifter under hand från Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd och Patientförsäkringen visat att antalet ärenden om skador vid felaktigt utprovande och tillhandahållande liksom vid bruk av kontaktlinser var få.

I något fall handlade det om felaktig/olämplig användning av kontaktlinser.

Rapporten föreslog att förebehållet att endast hälso- och sjukvårdspersonal fick prova ut och tillhandahålla kontaktlinser skulle tas bort. Detta motiverades bl.a. med att försäljningen av medicintekniska produkter som kontaktlinser omgärdas av flera lagar och bestämmelser om konsumentskydd utöver det medicintekniska regelverket som gäller för kontaktlinser. Tillämpliga lagar finns i produktansvarslagen (1992:18) produktsäkerhetslagen (2004:451) och marknadsföringslagen (1995:450). Denna omfattande reglering fanns inte när bestämmelserna om kontaktlinseförsäljning ursprungligen infördes.

I rapporten angavs vidare att kontaktlinser inte heller är den enda i handeln tillgängliga medicintekniska produkt som kan vara förenad med risker när brukaren

själv använder produkten och tillhandahållande t av det övervägande antalet sådana medicintekniska produkter är inte kopplat till särskilda regleringar.

Rapportens slutsats innebär att det inte fanns skäl att ställa upp krav på ett särskilt recept för tillhandahållande t av kontaktlinser. Någon bärande anledning att reglera vilken produkt brukaren får inhandla var enligt rapporten svår att se.

Av rapporten kan utläsas att de patientsäkerhetsaspekter som styrde tillkomsten av de ursprungliga föreskrifterna om kontaktlinseförsäljning idag kan tillgodoses av den tidigare nämnda konsumentlagstiftningen och det medicintekniska regelverket.

/.../

Slutligen har ni också ställt frågan om Socialdepartementet anser att vikten av god patientsäkerhet är underordnad de marknadsekonomiska argument som framhålls till stöd för en avreglering. Socialdepartementet anser inte att så är fallet. Departementet anser att Socialstyrelsen i sin rapport "Synundersökning och synhjälpmedel – Optikers arbetsuppgifter" har gjort en helhetsbedömning av såväl patientsäkerheten som konkurrensfrågan och där kommit fram till ett ställningstagande som Socialdepartementet stödjer.

Avslutningsvis kan jag informera om att vi just nu håller på att diskutera att ge Socialstyrelsen i uppdrag att följa förändringen av regleringen när det gäller tillhandahållandet av kontaktlinser samt eventuella konsekvenser av denna förändring.

Olivia Wigzell

Kollektivavtal

Vad innebär det?

Ett kollektivavtal är ett skriftligt avtal mellan en arbetstagarorganisation och en arbetsgivarorganisation/enskild arbetsgivare om de anställningsvillkor som ska gälla på arbetsplatsen. Kollektivavtalen på optikerns arbetsmarknad är till för att reglera denna utifrån de särskilda förutsättningarna som råder inom branschen. Ett kollektivavtal är till stor fördel för en arbetstagarorganisation då den erbjuder förmåner som skapar trygghet och stöd samtidigt som det även underlättar för arbetsgivaren då denne får fredsplikt och stabilitet i sitt arbete.

Ett kollektivavtal är som en paketslösning som du får i din anställning och som ser till att de flesta förmåner i din anställning blir reglerade. I kollektivavtalet finns anställningsvillkoren som gäller för de anställda på arbetsplatsen. En del av villkoren i kollektivavtal kompletterar det som finns i lagstiftningen som till exempel formerna för uppsägning, semester, sjukdom, ledighet och uppsägning. Medan andra villkor regleras enbart i kollektivavtal. Att

exempelvis ens lön ses över varje år, att man får övertidsersättning och ob-tillägg samt att man har olika typer av försäkringar som arbetsskadeförsäkring och tjänstepension i sin anställning är inte något som regleras i lag och som man har för givet när man går in i en anställning. Dessa förmåner och fler regleras i kollektivavtal.

Alla optiker anställda i landstingen, exempelvis syncentraloptikerna, omfattas av "landstingsavtalet" där SRAT har avtal med varje landsting. På den privata sektorn har SRAT avtal för kontaktlinsoptiker vid en rad företag. Det största företaget är Synoptik.

På företag där SRAT inte har kollektivavtal för kontaktlinsoptiker och där ni önskar att så skall vara fallet krävs att SRAT sluter avtal för er. Vid företag anslutna till arbetsgivarorganisationen Svensk Handel går det till så att vi begär att avtalet skall kopplas in genom att skicka en framställan om detta till Svensk Handel. Företaget har då en skyldighet att gå med på detta så

länge de är medlemmar i Svensk Handel. Det har vi gjort en central överenskommelse om med Svensk Handel.

Det går även att teckna ett så kallat hängavtal om arbetsgivaren inte är med i Svensk Handel och av olika anledningar inte vill gå med, det tecknas direkt mellan arbetsgivaren och SRAT. Om inte arbetsgivaren är med i Svensk Handel och inte vill teckna ett hängavtal rekommenderar jag er om ni ska gå in i en ny anställning att ta kontakt med SRAT för att diskutera vilka anställningsvillkor som är av vikt vid en överenskommelse om ett anställningskontrakt.

Vet ni inte om er arbetsgivare är med i Svensk Handel kan ni vända er till SRAT med företagets organisationsnummer så tar vi reda på det. Är er arbetsgivare med i Svensk Handel och ni vill koppla in avtalet fyll i talongen nedan och skicka in till oss.

Linda Lekander

Vill du omfattas av kollektivavtalet för kontaktlinsoptiker – gör så här!

Vid fler och fler företag gäller nu SRATs avtal för kontaktlinsoptiker. Avtalet är ett tjänstemannaavtal och motpart är Svensk Handel. Gällande löneavtal är byggt på individuella förhandlingar med lönerevisioner varje år. Med avtalet följer bland annat ITP-pension. Kollektivavtalet finns på SRATs hemsida www.srat.se

Du som är kontaktlinsoptiker och är anställd vid ett företag som är anslutet till Svensk Handel behöver bara fylla i nedanstående talong för att avtalet så småningom skall gälla. Glöm inte att ange organisationsnummer.

Arbetar du vid ett företag som inte är anslutna till Svensk Handel påkallar vi förhandlingar och begär kollektivavtal om du så önskar. Förhandlingarna sker i samråd med dig.

Skicka talongen till:

SRAT, Anders Berndt, Box 1419, 111 84 Stockholm Du kan också skicka uppgifterna till anders.berndt@srat.se

Jag önskar att kollektivavtalet för kontaktlinsoptiker skall gälla för mig.

Personnummer

Organisationsnummer

Namn

Företagets namn

Adress

Adress, postnummer och ort

Postadress

Kontaktperson

Telefon dagtid

Telefon